

մէկը, որ հիմակուան հաշուով գրե-
թէ տասուերկու զուրուշ ըսել է: Իսկ
հիմա Աւրոպացիք լորամարգին տոր-
դիկէն վեր կը համարին:

Ըս թուշունին յատուկ նշանն աս է
որ փետուրները, մանաւանդ կուրծ-
քիններն ու փորուն վրայինները՝ բո-
լոր բծերով զարդարուած են: Արգող
թուշուններէն է նաև ասիկայ. կերա-
կուրը միջատ ու ճճի է, բայց պտուղ
ալ կը սիրէ, մանաւանդ սին՝: Չմե-
ռը սաստիկ ըլլայ նէ՝ բարեխառն եր-
կիրներու անտառները կը քաշուի.
խումբով տեղէ տեղ կ'երթայ, ու
գարնան և աշնան ատենները ուրիշ
թուշուններուն պէս ասոր ալ փե-
տուրներուն գոյները կը փոխուին:

Աւրոպայի ու Ղրիայի բարեխառն
կողմերը չորս հինգ տեսակ տորդիկ
կայ՝ իրարմէ մէյմէկ քիչ տարբեր: Ըմե-
նէն մեծ տեսակին երկայնութիւն է 11
բթաչափ, կտուցը 1 բթաչափ, պոչը
4: Ըիջակ տեսակին երկայնութիւնը
10 բթաչափ է, և վզին ու փորուն
տակը մոխրագոյն: Ըսկէ պզտիկ տե-
սակ մը կայ որ ուրիշներէն աւելի լաւ
կ'երգէ, և շուտ կ'ընտանենայ. անոր
համար երգեցող տորդիկ դրեր են ու-
մանք անունը. ասոր փորը կարմրա-
գոյն է: Իսկ ամենէն պզտիկ տեսա-
կին երկայնութիւնն է 8 բթաչափ:
Հոս դրուած պատկերին մէջ առջինը
միջակ տորդիկն է, իսկ երկրորդը աս
ամենէն պզտիկը:

Ընտանիքի նշանները:

ԸՄՍՈՑ վրայ աստղաբաշխական և
քաղաքական գիտելիքները մեծերու
համար պարզ կերպով բացայայտելէն
ետքը, աղէկ կ'ըլլայ որ տղոց ալ բնա-
կան նշանները ցուցնենք՝ ամէն մէկ
ամիսը ճանչնալու: Ըս նշաններս ու-
րիշ բան չեն, բայց եթէ իւրաքանչիւր

ամսոց մէջ պատահած երկրիս կամ
եղանակաց փոփոխութիւնները: Ընկ
դաստիարակ մըն է աս նշաններս գրու-
ղը իր սիրելի աշակերտին, անոր հա-
մար պարզ և համառօտ բաներ են.
դու ալ, ուսումնասէր մանուկ, կար-
դա՛ ասոնք և միտքդ պահէ. վասն զի
աւելի քեզի համար գրուած են քան
թէ մեծերու: Ըկսինք հիմա աս գե-
ղեցիկ ամսէն՝ որուն մէջ մտանք:

Ըրբէլ:

ԿԸՏԵՍՆԵՍ կ'իմանաս, Գրիգորիկ
որ սաստիկ հովերը կը դադրին, և ա-
նոյշ հովեր կուգան, որոնց զեփիւռ
կ'ըսենք:

Ը եւններուն վրայէն ձիւները կը
հալին, ու գետերը կ'իջնան:

Ը նոր համար շատ գետեր և հեղե-
ղատներ լեցուելով դաշտերը կը կո-
խեն:

Ը բլուրներն որ առաջ հեռուանց
քարոտ անապատ կ'երևային, հիմա
կանաչով ծածկուած կ'երևան:

Ը մէն ծառ կանաչցած կը տեսնուի,
ամէն տեղ ծաղկներով կը զարդա-
րուի: Ը հ, թէ որ սառած եղեամբ աս
ծաղկներուն վրայ իջնայ նէ՝ ինչպէս
փաստակար պիտի ըլլայ ասոնց:

Ը առերուն ձիւղերը կը զարդա-
րուին ծաղկներով, դաշտերը կը գե-
ղեցկանան ինչուան թուփերն ու փը-
շերն ալ կ'արթննան:

Ը յոր բնութեան երեսը կը զուար-
թանայ. ամէն արարածք դարունը կը
բարևեն:

Ը առնուկները մօրերուն քովէն եր-
թալով կը ցատքըտեն:

Ը ո՞ք ու եզր իրենց դանդաղու-
թիւնը մոռցածի պէս կը ժրանան:

Ը անր թռչնիկները մեծ ուրախու-
թեամբ անդադար կը ձլուըլան, կը
վազվզեն, կը ձխան:

Ը ս ամուս մէջ շատ վարուցան կ'ըլ-
լայ, և տունկեր կը տնկուին:

Ը ըջի օրերը կը ցանուի կտաւը յար-
մար երկրի մէջ:

Արտնկուին դեղձի ծառ, սալոր, յասմիկ և կծու տունկեր, ինչպէս սոխ, սխտոր, և այլն :

Պարտէզները զարդարելու ատենն ալ աս է . ելակներուն աւելորդ տերեւները պէտք է կտրել :

Թէ որ հովերը փչելու ըլլան, պէտք է ջուր տալ բոյսերուն, բայց ծնեբեկին ջուր պէտք չէ :

Սերմանոցներու մէջ ծածքի տակ դրուած տունկերը, ինչպէս լեմոնը, և այլն, աս ամսուս մէջ դուրս կը հանեն :

Շերամ որդին հաւկիթները կը տաքցընեն որ ձագերը ելլեն, երկիրն ալ անոնց կերակուր կը պատրաստէ . յասմիկի տերեւները կը ծլին, վերջը թթենին ալ կուգայ :

Ընծրեւները երկայն չեն քշեր . աս դիս անծրեւ եկած ատենը՝ անդին երկինքը կը ծիծաղի, և անծրեւին կաթիլներուն վրայ կը տարածուի գոյն զգոյն ծիրանի գօտին :

Սշակը աշխատանքին պտուղը վաստակելու յուսով կ'ուրախանայ՝ քանի որ օգերը կը շտկուին, և Լստուծոյ փառք կուտայ :

Լս ամսուս մէջ եկեղեցին ալ կը զուարճանայ Յիսուսի սուրբ Յարութեան լուսովը . դու ալ հոգևոր պատրաստութեամբ կրնաս սիրտդ հոգևոր ապրիլի պարտէզ մը դարձընել :

Բայց Լսրիլը չգացած՝ նայէ քեզի ինչ կ'ըսէ .

Ի կարմրիկ ուրի կապոյտ
Յամպերոյն ոսկեթել
Երբինազարդ կողոպուտ
Առեալ գամ Ապրիլէ .
Յաստեղաց 'ի վայրէջ
Ընդ լերինս ընդ հովիտ
Ձիմ օթոյ ծաղկառէչ
Տարածեմ գեղափիթիթ :
Վարդամասն իմ ձեռամբ
Ըզգարունն ես մանուկ
Որորեմ ամպոյ յամպ
Ի զեփուռ հեզասիւզ,
Եւ բերեալ 'ի պարտէզ
Ի բնութեան բովանդակ
Արկանեմ ես 'ի դէմս
Հըրձուանաց ըզիմակ :
Տես քանի քաղցր շունչ,
Քաղցր և ջուրք կարկաջունք :

Քաղցր հաւուց և մրմունջ .
Յամենուստ օրհնութիւնք : . . .
Այլ զիս զուարթս Ապրիլէ
Ձիս աւաղ, Գրիգորիկ,
Ձիս յերկար նըջմարել
Չունին մարգն և մայրիք :
Ահա վարդք և յասմիկ,
Մանուշակս իմ ահա
Թերթ 'ի թերթ ընկեցիկ
Ըզվարսիւքս անկեալ կայ :
Եւ զհանգոյն նոցա զիս
Ձվաղանցուկս արդ վանէ,
Ահ, եղբայրն իմ Մայիս,
Ընդ գարնան դուռն հանէ,
Ընդ որ ինքն իսկ ընդ փոյթ,
Եւ զգարուն տանի ընդ իւր,
Այսպէս գամբ 'ի գնալ շոյտ
Առժամեայ երկրիս հիւր :
Այլ դու զգօն Գրիգորէ,
Ի տիս յայդ գարնայնի
Ձուղղութեանց զոր բերէ
Ծաղկանց հոյ գեղանի,
Մի միայն ընդ երեսս,
Այլ և խոր 'ի սրտիդ
Այժմէն քաջ սրվուեսցես,
Գոլ գարուն մըշտափիթիթ :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍՏԻԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գ. Լսլեայլ Բնաորոսիւն ունեցող արշող հեռ պէտք չէ նոյն ոճով վարուիլ :

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ դաստիարակութե սկզբունքները իրաւ է որ միշտ նոյն են, և անոնց մէկ հատիկ վախճանն է՝ տղաքը առաքինութեան և իմաստութեան մէջ կրթել . բայց աս վախճանին հասնիլը անկարելի կ'ըլլայ՝ թէ որ ամէն տղու մի և նոյն ոճը բռնենք : Պէտք է տղոց բնութեանը համեմատ դաստիարակութե ոճն ալ յարմարցընել : Տղոց բնութիւնը աղէկ մը հասկընալու է . և թէ որ տղայ մը ինք զինքը պարտըկող ըլլայ, առանց նշան մը տալու՝ պէտք է վրան դիտողութիւններ ընել, մանաւանդ անանկ ատեններ որ տղան առանձին ու ազատ մնացած ըլլալով կարծէ թէ զինքը դիտող չկայ, և ուզածը կ'ընէ . ինչպէս խաղ խաղալու ատենը, և մանա-

1 Տես երես 39, 56 :